

Posudek vedoucí práce

Tereza Malinovská: Imposter syndrome u vysokoškolských studentů první generace

Teoretická část práce je zakotvena ve výzkumech týkajících se specifické studentské zkušenosti studujících první generace a v analýzách imposter syndromu, poslední kapitoly teoretické části pak tyto dva koncepty vzájemně propojují na základě dostupných výzkumů. Tato část práce je propracovaná, založená na systematickém studiu především zahraničních zdrojů, nicméně autorka relevantně využívá i dostupné studie z českého prostředí.

K obsahu teoretické části bych chtěl zmínit, že autorka systematicky upozorňuje na rizika sebestigmatizace a ohrožení stereotypy, a krátce věnuje pozornost i kritice přílišně individualizovaného pojení imposter syndromu, který pak může být chápán jako určitý „defekt“ na straně toho, kdo jej prožívá. Pozornost je tedy částečně věnována i strukturálním nerovnostem, které studující první generace zažívají. Pochopitelně v kontextu psychologického zaměření i s ohledem na omezený rozsah práce je v pořádku, že je tento aspekt pokryt pouze krátce, nicméně považuji za významné téma do budoucna imposter syndrom analyzovat i z tohoto více strukturálního pohledu. Například by se jednalo o kontext odlišných akademických kultur, které mohou zvýznamňovat nebo naopak zahlazovat možné rozdílnosti mezi studujícími způsobené existujícími nerovnostmi.

Empirická část obsahuje všechny očekávané náležitosti využití metodologie. Možná o něco více pozornosti mohlo být věnováno etickým principům práce s ohledem na výzkum pro respondentky poměrně psychicky náročného tématu. Výsledky analýzy jsou přehledně členěné do dvou témat, přičemž druhé téma se dále dělí na dvě subtémata. Autorka se velice dobře snaží o interpretaci tenzí, které studující zažívají, přičemž snaha se s nimi vyrovnat může být klíčovým hybným momentem, který sytí prožitek vlastní nepatřičnosti. Diskuse přehledně odpovídá na všechny tři stanovené výzkumné otázky, kde se soustředí na zachycení procesů, které mohou vést k zážitkům imposterismu. Výsledky například naznačují zvýšený význam zpětné vazby pocházející přímo z univerzitního prostředí, s ohledem na to, že existující podpora a zpětná vazba od rodičů je zpochybňována s ohledem na jejich nepřináležení do vysokoškolské komunity. Zajímavá je i prezentace poměrně odlišných zkušeností v rámci samotného vzorku (rodiče podporující vysokoškolské studium – rodiče preferující zaměstnání po absolvování střední školy), což naznačuje, že tématu by bylo vhodné věnovat pozornost i v dalším výzkumu a s rozsáhlejším vzorkem.

Na základě výše uvedeného zjištění ohledně vlivu akademické instituce do diskuse při obhajobě nabízím tuto otázku: Jak podle vašich dosavadních zjištění institucionální kontext univerzity vstupuje do toho, jak studující první generace prožívají pochybnosti o svých akademických dovednostech, které se mohou manifestovat jako imposter syndrom?

Výsledky kontroly v SiS nevedou k podezření, že by práce byla plagiátem. Studentka v závěrečné práci nedeklaruje použití nástrojů umělé inteligence, odevzdaný text je posuzován jako dílo vzniklé bez přispění AI. Práce jednoznačně splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci v oboru psychologie a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 12/5/2024

Kateřina Machovcová, Ph. D.